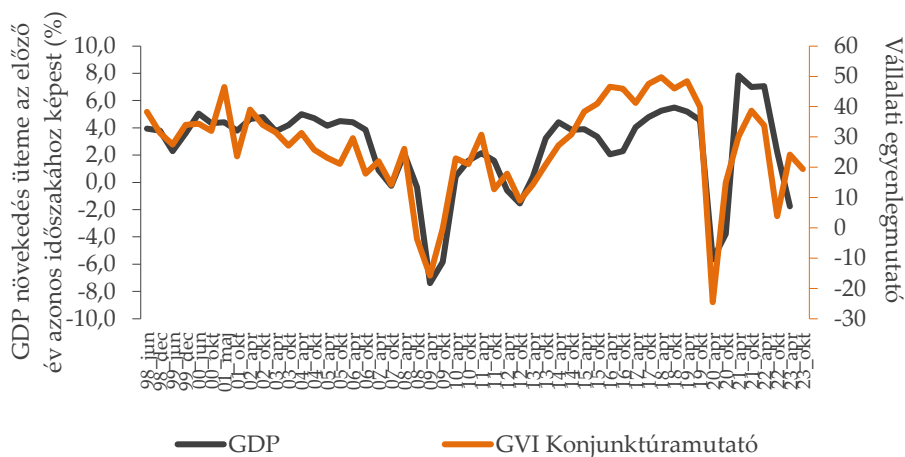

FÉLÉVES KONJUNKTÚRAKUTATÁS

2023. OKTÓBER

SAJTÓANYAG

A GDP és a GVI Konjunktúramutató alakulása, 1998. 06.–2023. 10.

A Konjunktúramutató értéke 2023 októberében +19 ponton áll, ami a 2023 első félévében bekövetkezett erőteljes növekedést követően kis mértékű visszaesést jelent. A mutató jelenlegi értéke jelentősen meghaladja az előző év azonos időszakában mért +4 pontos értéket, viszont számottevően elmarad a 2022 áprilisában mért +34 pontos értéktől.

A vállalkozások a múlt félévhez képest pesszimistábban ítélik meg az üzleti klímát, várakozásaik ugyanakkor továbbra is erősen megoszlanak vállalati kategóriák szerint. Összességében a megrendelések és a beruházások várható szintjére vonatkozó prognózisok számottevően negatívabbá váltak az elmúlt fél év során, míg a várható üzleti helyzet megítélése nem változott.

A KONJUNKTÚRAMUTATÓ ALAKULÁSA

A GVI októberi vállalati konjunktúravizsgálata 1 825 vállalkozás vezetőjének válaszain alapul. Az adatfelvétel október 1. és 31. között zajlott. A GVI konjunktúravizsgálatának célja a vállalatvezetők aktuális, rövid távú üzleti várakozásainak feltérképezése, amely az adatfelvétel idején rendelkezésre álló információkra és a vállalkozók szubjektív helyzetértékelésére támaszkodik.

A GVI Konjunktúramutató az áprilisi +24 pontról októberre +19 pontra csökkent. A mutató a felmérés 1998-as kezdete óta a legalacsonyabb értéket jelentő 2020. áprilisi -25 pontról másfél év alatt lényegében vissza

emelkedett a koronavírus-járvány kitörését megelőző értékre (2019. október: +40 pont), 2022 második félévében azonban ismét jelentős csökkenés történt, amit részben ellensúlyozott a 2023. tavaszi emelkedés. A mutató értéke mostani csökkenés ellenére az előző év azonos időszakához képest továbbra is számottevően magasabb. A várakozások pesszimistábbá válása elsősorban a kis- és középvállalkozások körében tapasztalható 2023 őszén.

Az üzleti klíma megítélésének romlása vagy stagnálása általános tendencia az összes vizsgált vállalati szegmensben, azonban a várható helyzet értékelése továbbra is nagymértékben eltér vállalati jellemzők szerint. **A jelenlegi körülmények között a legkedvezőbb üzleti klímára a nagyvállalatok, a döntően exportáló vállalatok, a külföldi (rész)tulajdonban lévő cégek és az ipari vállalkozások számítanak.** Ezzel szemben a Konjunktúramutató értéke negatív a 10 főnél kevesebb munkatársat foglalkoztató mikrovállalkozások körében, illetve az építőiparban, ami ezekben a szegmensekben recessziós várakozásokra utal. Emellett a Konjunktúramutató lényegesen átlag alatti értéket mutat a kereskedelemben, a kizárólag vagy részben belpiacra értékesítő vállalkozások között, a 10–49 főt foglalkoztató kisvállalkozások körében, illetve a tisztán hazai tulajdonban lévő vállalatok esetén is.

Az üzleti klíma értékelése az egy évvel ezelőtti, 2022. októberi adatfelvétel során az összes vizsgált kategóriában kizárólag a 2008-as világgazdasági válság, illetve a 2020-as koronavírus-járvány mélypontjainál volt pozitívabb, ezeket leszámítva a vizsgált időszak folyamán a legnegatívabb hangulatot tapasztaltuk tavaly ősszel. Ehhez viszonyítva a gazdaság minden szegmensében továbbra is lényegesen pozitívabb várakozások tapasztalhatóak 2023 második félévére és 2024 elejére vonatkozóan, ugyanakkor a cégek helyzetértékelése 2023 tavaszához képest **negatívabb**. A jelenlegi adatfelvételi hullámot megelőzően – a koronavírus-járvány első és második hullámát, illetve az energiaválság időszakát leszámítva – legutóbb 2013 folyamán adtak hasonló helyzetértékelést a cégek várható kilátásairól.

A KONJUNKTÚRAMUTATÓ KOMPONENSEI, ILLETVE AZ ÜZLETI KLÍMA EGYÉB INDIKÁTORAI

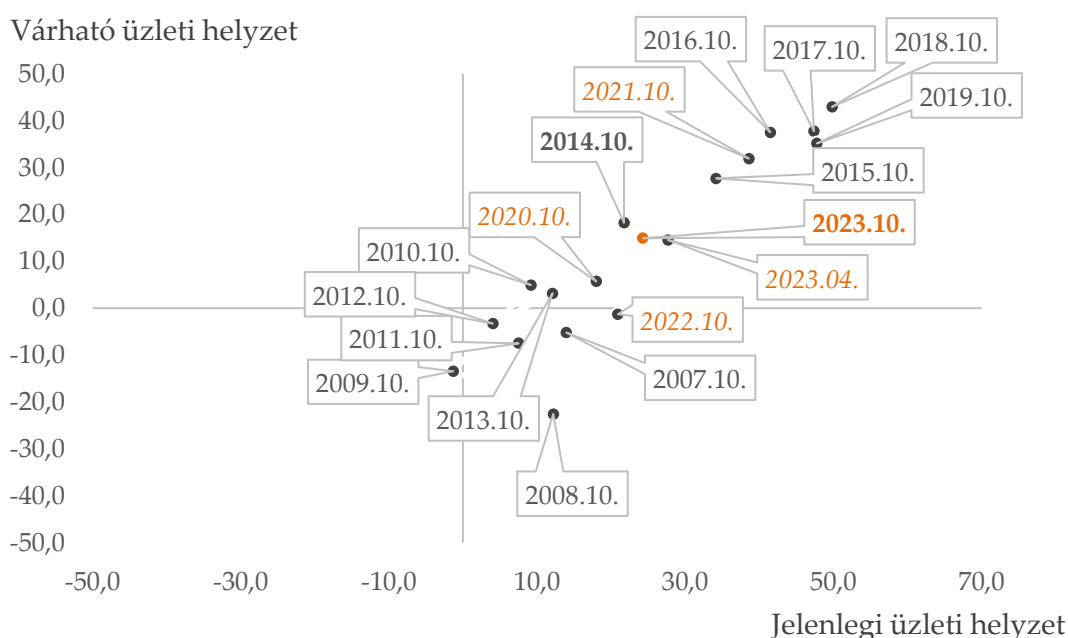
A GVI Konjunktúramutató négy komponensből áll:

- várható üzleti helyzet a következő hat hónapban;
- megrendelések várható alakulása a következő hat hónapban;
- gépberuházások volumenének alakulása a következő hat hónapban;

- építési beruházások volumenének alakulása a következő hat hónapban.

A vállalkozások vezetői pesszimistábban ítélik meg cégük jelenlegi üzleti helyzetét, várható jövedelmezőségét, illetve a beruházások és a megrendelések várható szintjét is az előző félévhez viszonyítva. A mutatók jelenlegi értékei a koronavírus-járványt és az energiaválságot megelőző időszakból a 2013–2015 között tapasztalt értékekhez állnak közel.

A 2023. októberi adatok szerint a vállalatok véleménye a jelenlegi üzleti helyzetükre vonatkozóan romlott, várakozásaik pedig nem változtak. A jelenlegi üzleti helyzet (+24 pont) és a várakozások (+15 pont) mutatójának értéke a koronavírus-járványt és az energiaválságot megelőzően egyaránt legutóbb 2014 októberében (+22 pont; +18 pont) állt hasonló szinten. Egy évvel ezelőtti szintjéhez képest mindkét almutató magasabb, különösen az üzleti várakozásoké.

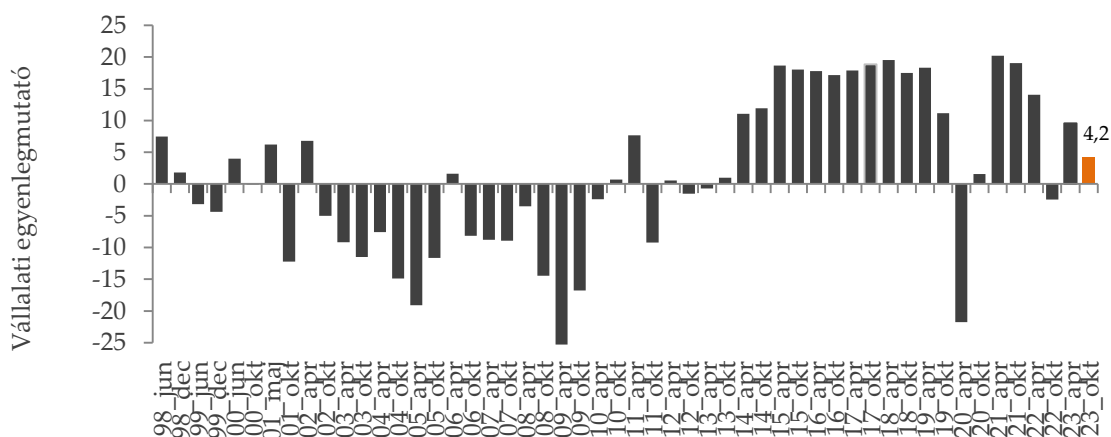

Jelenlegi és jövőbeli üzleti helyzet megítélésének változása

A jelenlegi üzleti helyzet értékelése arra mutat, hogy a koronavírus-járvány hatására kibontakozó gazdasági sokkból való kilábalást követően, és a 2022 őszén-2023 telén jelentkező energiaválság időszaka után továbbra is kedvezőbb, ugyanakkor 2023 tavaszához képest ismét pesszimistább hangulatú gazdasági környezetet érzékelnek a vállalkozások. **Látható, hogy továbbra is a kisméretű, a kizárólag hazai értékesítésre termelő, a tisztán hazai tulajdonban álló, valamint az építőipar területén működő vállalatok vannak kitéve leginkább a gazdasági válság jelenlegi hatásainak.**

NÖVEKVŐ MUNKAERŐKERESLET, LÉTSZÁMBŐVÍTÉS

A vállalkozások a következő fél évben kisebb mértékű munkaerőkeresletre számítanak: az egyenlegmutató +4 ponton áll, vagyis 6 ponttal alacsonyabb 2023 áprilisához viszonyítva. Ez azt mutatja, hogy 2023. októberben szűk többségben vannak azok a cégek, amelyek a következő félév folyamán létszámbővítést terveznek. Mindez csökkenő mértékű, enyhülő munkaerőhiányos piaci helyzetre utal.

Várható munkaerőkereslet

Összességében a nagyvállalatok, a külföldi (rész)tulajdonban lévő cégek, a szolgáltató vállalkozások, valamint a döntően exportáló cégek esetén tapasztalhatóak számottevő létszámbővítési tervek a következő félévre vonatkozóan. Az összes többi kategóriában lényegében kiegyenlíti egymást az alkalmazotti létszám csökkentését, illetve bővítését tervező vállalkozások aránya. Az is látható emellett, hogy 2023 áprilisához képest, az építőipari kivételével (ahol 6 pontos emelkedés következett be), az összes vizsgált kategóriában lényegében nem változott vagy csökkent a várható munkaerőkereslet mértéke.

A kutatás részletes eredményei elérhetőek az alábbi oldalon: